

פניני אביר יעקב

פנינים לפרשת השבוע מתורת המקובל האלקי
רבינו יעקב אביחצירא זיע"א

גליון ל"ב - פרשת ואתחנן תשפ"ד

יום שלישי לא רק לבקש

מין 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם' מביא טעות בתפילה שיש הרבה שטויעים בה - מתי שהם צריכים ישועה הם מתפללים מעומק הלב, ומכוונים בתפילת שמונה עשרה רק את הבקשה שהם צריכים, אבל לא מכוונים מספיק בשלושת הברכות הראשונות והאחרונות, שהם שבח והודיה לקב"ה, וזו טעות חמורה, זה כמו מישהו שצריך מהמלך משהו, ואומר במהירות את השבחים של המלך ואז אומר את הבקשה שלו, האם המלך ישמע לו? הרי זו חוצפה גדולה!

אלא ידע ש'אתה החלות להראות את עבדך', שהזכות הכי גדולה שיש, אפילו לפני שבקשתו תתקבל, היא עצם זה שהוא עומד כעבד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה.

ואז יכון ב'את גדלך' זו מידתו של אברהם אבינו מידת הגדולה - מידת החסד, שכנגד ברכת 'מגן אברהם'.

'ואת ירך החזקה' זו מידת הגבורה - המידה של יצחק אבינו, שהיא כנגד הברכה שניה 'אתה גיבור'. 'אשר מי א-ל בשמים ובארץ' זו ברכה שלישית - 'אתה קדוש' שאומרים בה 'וקדושים בכל יום יהללך סלה', שהיא כנגד יעקב אבינו שכל בניו היו קדושים.

ואז ממשיכים את הברכות האמצעיות, שבהן אדם מבקש מהקב"ה את מה שצריך, 'אעברה נא ואראה את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן'.

ואחר כך מגיעים שלושת הברכות האחרונות, ברכות הודיה לקב"ה. 'ההר הטוב הזה והלבנון', 'ההר' כנגד ברכת 'רצה', 'רצה' עולה בגימטריא כמו שם 'א-להים' במילוי האותיות, כשהאות ה' נכתבת במילוי האות ה' עצמה ה"ה, שזה גימטריה 295 כמו 'רצה'. ו'הר' זה גם עולה בגימטריא 'אלהים' שנכתבת בגימטריא בריבוע 'א א-ל א-לה א-להי

הזאת, בודאי שהתפילה והתשובה שלו תתקבל.

יום שני התפילה המושלמת

אין ספק שהתפילה של משה רבינו היתה מושלמת ומיוחדת עם כל התנאים שצריך לקבלת התפילה, ולכן צריך ללמוד מהתפילה של משה רבינו את היסודות לקבלת התפילה.

וכך כותב מין 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם': 'ואתחנן' זה שצריך שהתפילה תהיה בלשון תחנונים לפני המקום, ולא לדרוש מהקב"ה כאילו מגיע לו, וכמו שהמשנה אומרת באבות (פ"ב מ"ג) 'וכשאתה מתפלל אל תעשה תפילתך קבע, אלא רחמים ותחנונים לפני המקום ברוך הוא' וזה התנאי החשוב ביותר לתפילה, שלא יחשוב שמגיע לו אלא יבקש חסד בתחנונים, ולכן הגימטריה של המילה 'תפלה' היא 'ואתחנן' (515).

עוד תנאי לקבלת התפילה, שירגיש את עצמו כמו עבד שעומד לפני המלך, וזה נרמז במילה 'בעת' שאם נחליף את האות ת' באות ד', ששניהם ממוצא הלשון (דטלנ"ת) ייצא המילה 'עבד'.

ועוד תנאי חשוב מאד לקבלת התפילה, שלא יצפצף בפה אבל הלב יהיה במקום אחר, אלא שיהיו 'פיו ולבו שווים' בכוונה לפני הקב"ה, וזה מרומז במילים 'בעת ההיא לאמור' ראשי תיבות 'הלב', 'הלב' זה הכוונה, ו'לאמור' זה הדיבור, שיהיו שניהם שווים יחד, וכמו שכתוב בפסוק 'יהיו לרצון אמרי פי והגיון ליבי לפניך'.

'ה' א-להים', ה' זו מידת המלכות של מעלה, ודוקא בשם הזה פתח משה רבינו את התפילה שלו, בגלל שמידת המלכות זה שער השמים, וכשנפתח השער הזה - התפילה מתקבלת.

ולכן גם אנחנו אומרים לפני תפילת שמונה עשרה את הפסוק 'ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך', בשביל לפתוח את שערי השמים.

יום ראשון מעלת התשובה

משה רבינו התפלל חמש מאות וחמש עשרה תפילות כמנין 'ואתחנן' בשביל שה' ימחל לו על חטא מי מריבה ויכנס לארץ ישראל, אבל תפילתו לא נענתה.

כשומעים את זה יכולים לקבל בטעות רפיון ידים מלשוב בתשובה, כי יאמר אדם לעצמו: אם משה רבנו, אבי הנביאים, שנאמר עליו 'בכל ביתי נאמן הוא' וידע איך לרצות את הקב"ה בתפילה - לא התקבלה תשובתו, אם כך, אנחנו, שכל כך רחוקים ממדרגת משה רבינו, וכל כך מלאי עוון וחוסר שלימות, איך תתקבל תשובתנו.

לכן מפרש רבנו 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם' את תפילת משה רבינו באופן נפלא, שמשה רבינו התכוון בתפילתו להסיר את החשש הזה מבני ישראל, וידעו שתשובה מתקבלת תמיד, והסיבה שהוא לא נכנס לארץ ישראל, לא היתה בגלל שהתשובה לא התקבלה, אלא בגלל סיבה אחרת.

'ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר' 'בעת' זה לשון תשובה, כמו שאומרים חז"ל (ב"ר כא ו) 'אין ועתה אלא תשובה', והתשובה נקראת 'עת' בגלל שכל הזמנים מתאימים לתשובה, ואין זמן שאי אפשר לעשות בו תשובה.

אבל התפילה לא התקבלה בגלל 'בעת ההיא לאמר' ראשי תיבות 'הבל', שמשה רבינו היה גלגול של הבל, שהנשמה של הבל לא היתה שייכת לארץ ישראל ולכן לא נכנס אליה.

ועדיין חשש משה רבינו שאולי יחשבו שתשובה לא מועילה לגמרי, ולכן לא נכנס לארץ ישראל, לכן אמר להם 'ויתעבר ה' בי למענכם ולא שמע אלי' שרק בגלל אלו מבני ישראל שמתו במדבר ולא נכנסו לארץ ישראל נשאר שם, בשביל להיכנס איתם יחד בגאולה השלימה, אבל כל יהודי שיעשה תשובה בכל הדורות שלא שייך אצלו הסיבה

שש מאות ואחת עשרה, כמו הגימטריא של המילה 'תורה'.
וזה רמז שעל ידי התורה וברית המילה זוכים להיות **'דבקים בה' א-להיכם חיים כולכם היום'**.

יום שישי מצדק לצדקה

בשעה שאדם חוטא רחמנא ליצלן, הוא לא פוגם ומזיק רק לעצמו, אלא גם השכינה הקדושה סובלת בעוונותיו, ומצטערת ויורדת בגלות.

וכך גם להיפך, כאשר יהודי לומד תורה ומקיים מצוות, הוא גורם נחת לשכינה, מתקן אותה ומעלה אותה מהגלות.

מין 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם' מביא את דברי הזוהר הקדוש, שמתי שהשכינה נמצאת בגלות היא נקראת 'צדק', אבל בזמן הגאולה היא תקרא 'צדקה'.

והסיבה שנחסר האות ה' של 'צדקה', ונהיה 'צדק', זה בגלל שבזמן הגלות גם לשם 'הויה' חסרה האות ה' האחרונה, וכמו שכתוב ב'פתח אליהו' על הפסוק 'שראשי נמלא טל' ש'טל' בגימטריא של האותיות י-ה-ו במילוי האותיות 'יו"ד ה"א וא"ו' [שלושים ותשע], אבל האות ה' האחרונה חסרה. וזה 'ראשי נמלא טל' שיש רק את ה'מילוי' של אותיות י-ה-ו שהגימטריה שלהם זה 'טל', אבל האות ה' האחרונה חסרה. ולכן גם ל'צדקה' חסרה האות ה', ונהיה 'צדק'. ורק בזמן הגאולה שהאות ה' של שם הויה תתוקן ותחזור למקומה, תחזור גם האות ה' של 'צדקה'.

אבל לא רק בזמן הגאולה השלימה היא תתוקן ותקרא 'צדקה', אלא אפילו בזמן הגלות, בכל פעם שישראל עוסקים בתורה ובמצוות, ומתאמצים בתפילה, הם יכולים להגביה את השכינה, ואז היא תקרא 'צדקה'.

וזה מרומז בפסוק **'וצדקה תהיה לנו כי נשמור את כל המצוה הזאת'**, שכאשר ישמרו את כל המצוות, אז אפילו בזמן הגלות יתקנו את האות ה', ומ'צדק' יהיה 'צדקה', **'וצדקה תהיה לנו'**, שהשכינה תקרא 'צדקה', איך? על ידי **'כי נשמור את כל המצוה הזאת'**. והזכות הזו של תיקון השכינה **'תהיה לנו'** - תישמר לבני ישראל עד לגאולה השלימה.

עולם היצירה. בתפילין של יד מתקנים את האות ה' הראשונה, שהיא כנגד עולם הבריאה. ובתפילין של ראש את האות י', שהיא כנגד עולם האצילות.

וזו כוונת הפסוק: **'ואתם הדבקים בהויה א-להיכם'** על ידי ארבעת מצוות הבוקר, שרמוזים במילים 'ואתם הדבקים' דבוקים שבם הויה שבו נרמזים העולמות שמתקנים על ידי המצוות, ואז זוכים ל'**חיים כולכם היום'**.

יום חמישי תורה וברית מילה

את הפסוק **'ואתם הדבקים בה' א-להיכם חיים כולכם היום'** מפרש מין 'אביר יעקב' בספרו 'מחשוף הלבן' על התורה ועל ברית מילה.

שכידוע רצה הקב"ה לזכות את ישראל, ולכן הרבה להם תורה ומצוות. וכל המצוות מבדילות את ישראל משאר העמים, ומקרבות אותם לקב"ה, אבל מעלות מיוחדות יש לתורה ולברית מילה: התורה היא כולה שמותיו של הקב"ה, וברית המילה לא גורמת רק לשינוי במעשה בין יהודי לגוי, אלא גם לשינוי ב'גוף' עצמו של היהודי. ועוד ייחודיות יש לברית המילה שנכרתו עליה י"ג בריתות כמו שאומרת הגמרא (נדרים לא:), וזה בגלל שהמילה היא גורמת לשינוי הכי גדול בין ישראל לעמים, שלא רק במעשים הם חלוקים, אלא גם בגוף.

ולכן את הברית מילה עושים כבר לתינוק בגיל שמונה ימים, ולא כמו כל המצוות שרק מגיל בר מצוה מחויבים בהם - כי המילה זה עיקר החילוק בין ישראל לעמים, וכך דבקים בקב"ה 'חיים כולכם היום' חיים נצחיים.

וגם התורה מביאה לחיים נצחיים - דבקות בקב"ה מקור החיים, כמו שהתורה עצמה נקראת 'עץ חיים'.

ושתי המצוות האלה - 'תורה ומילה' מרומזות בפסוק **'ואתם הדבקים בה' א-להיכם'**, הסופי תיבות של 'ואתם הדבקים בהויה' עולים בגימטריא כמנין תיבת 'מילה' [שמונים וחמש], וראשי תיבות שלהם עולים בגימטריא שלוש עשרה - כנגד י"ג הבריתות שנכרתו עליה.

וגם, הגימטריא של המילים 'ואתם הדבקים' [עם התיבות והכולל] מספרם

א-להים' שזה עולה בגימטריא [עם חמשת האותיות] מאתיים וחמש, כמנין תיבת 'הר', ובוזה 'הר' רומז ל'רצה' ששניהם עולים בגימטריא א-להים'.

'הטוב' זה ברכת מודים שמסתיימת 'הטוב שמך ולך נאה להודות'. ו'**הלכנו**' זו ברכה שלישית 'שים שלום', שבברכה זו כותב האר"י שצריך לייחד ולחבר כמה שמות קדושים שהגימטריא שלהם היא מאה שלושים ושתים, כמו הגימטריא של 'לכנו'.

יום רביעי

חשיבות מצוות הבוקר

התפקיד של האדם כאן בעולם הזה זה לתקן את ארבעת העולמות, 'אצילות בריאה יצירה עשיה', וכך נהפך להיות מרכבה לשכינה. ולא צריך בשביל זה תעניות, סיגופים, או דברים קשים, אלא על ידי קיום המצוות בכוונת הלב מתקן את העולמות.

ובפרט על ידי מצוות הבוקר: 'ניקיון הגוף מהפסולת' מתקן את עולם העשייה, 'התעטפות בציצית' את עולם היצירה, 'תפילין של יד' את עולם הבריאה, ו'תפילין של ראש' את עולם האצילות.

מין 'אביר יעקב' בספרו 'מחשוף הלבן' כותב שארבעת התיקונים האלו מרומזים בפסוק שבו כתוב 'יצירת האדם: וייצר את האדם', 'ייצר' ראשי תיבות 'יפנה, יד, ציצית, ראש'. ודוקא בפסוק הזה נרמז, בגלל שזו עיקר תכלית יצירת האדם - לתקן את העולמות.

ועוד מרמז רבינו 'אביר יעקב', ודורש את הפסוק בפרשה **'ואתם הדבקים בה' א-להיכם'**, 'אתם הדבקים' עולה בגימטריא 'בציצית' [שש מאות ושתים], וזה גם הגימטריא של המילים 'בזו היא הנקיות' [שש מאות ושתים]. ו'ואתם הדבקים' [עם הכולל] עולה בגימטריא 'זו היא תפילין' [מאתיים ותשע], יוצא שארבעת התיקונים מרומזים במילים 'ואתם הדבקים' - שכך נעשה דבק ומרכבה לשכינה.

וגם מרומזים בהמשך הפסוק - בשם הויה, שהרי ידוע שארבעת האותיות של שם הויה הם כנגד ארבעת העולמות, שבהם נעשה התיקון על ידי המעשים הנזכרים, בנקיות הגוף מתקנים את האות ה' האחרונה, שהיא כנגד עולם העשייה. בציצית מתקנים את האות ו', שהיא כנגד

